

Nell

Începe cu un anunț bătut în cuie de trunchiul unui stejar.

— Circul cu minuni al lui Jasper Jupiter! strigă cineva.

— Ce-i asta?

— Cel mai grandios spectacol de pe pământ!

Toată lumea se bulucește în față, unii plescăie din buze dezaprobator, alții încep să chiuie.

— Ia vezi cu aripile alea! se răstește o femeie.

Privind printre toate acele brațe, Nell întrezărește o parte din afiș. Culorile sunt țipătoare – roșu-aprins cu auriu pe margini. Înfățișează o femeie cu barbă, îmbrăcată într-un pieptar roșu, cu aripi aurite prinse de botine. *Stella Pasărea-Cântătoare, cu barba ca de urs!* Nell se apleacă și mai mult, chinuindu-se să vadă tot afișul, să citească toate cuvintele dolofane. *Minnie, vestitul Behemoth* – o făptură sură imensă, cu bot prelung –, *Brunette, uriașa galeză. Cel mai mic muzeu de obiecte stranii din lume* – un desen al unui crocodil alb într-un borcan, al unei piei năpârlite de șarpe.

În partea de sus a afișului, de trei ori mai mare decât toate celelalte figuri, este chipul unui bărbat. Are mustața răsucită în două paranteze piezișe și ține în mână un baston ca un fulger.

— „Jasper Jupiter“, citește ea, „maestru de ceremonii, prezintă o uluitoare trupă de ciudățenii în carne și oase...“
Ce-i aia o ciudățenie în carne și oase? îl întreabă Nell pe fratele ei.

El nu-i răspunde.

În timp ce stă acolo, uită de violetele și narcisele pe care le taie și le leagă cât e ziua de lungă, de nenumăratele înțepături de albină care îi umflă mâinile, de soarele de primăvară care îi coace pielea până ce pare opărită. O cuprinde mirarea. Circul o să vină aici, în sătucul lor. Își va înfige țăruii pe câmpurile albite de sare din spatele lor, va inunda cerul cu pete minunate de culoare, iar dinăuntru se vor revărsa jongleri cu cuțite și animale exotice și fete care se vor plimba mândre pe străzi, ca și cum le-ar aparține. Se trage mai aproape de fratele ei, ascultă vălmășagul de întrebări. Oamenii par uluiți.

— Cum reușesc să-i facă pe pudeli să danseze?

— O maimuță costumată ca un mic crai!

— Femeia aia chiar are barbă?

— Blănițe de șoarece. Pesemne că sunt blănițe de șoarece fixate cu clei.

Nell se holbează la afiș – marginile lui răsfrânte, culorile țipătoare, scrisul sclipitor – și încearcă să și-l întipărească în minte. Și-ar dori să-l poată păstra. Ar vrea să se strecoare înapoi după ce se lasă întunericul și să-l scoată din cuic – delicat, în așa fel încât să nu rupă hârtia – și să se uite la el oricând vrea, să se aplece asupra acestor oameni străni cu aceeași băgare de seamă cu care examinează xilogravurile din Biblie.

Circurile și-au așezat deseori corturile în orașelele din apropiere, însă niciodată în satul lor. Chiar tatăl ei a fost

să-l vadă pe cel al lui Sanger când a poposit în Hastings. Le-a spus povești despre băieți cu buzele boite, despre bărbați care călăreau pe cai cu susul în jos și trăgeau cu pistolul în halbe de cositor. „Ce minunății, nici nu-ți vine să crezi. Iar damele – ah, damele te-ar rezolva la fel de ieftin ca o fată din Brighton.“ Pe câmp, știrile despre nenorocirile întâmplare prin **circuri** treceau vesel din gură în gură. Îmblânzitori mâncați de lei, fete care mergeau pe sârmă și își găseau moartea după ce cădeau de la înălțime, incendii care mistuiau cortul cu tot cu spectatorii dinăuntru, balene care fierbeau de vii în vanele lor.

Strigătele se răresc, iar în această tăcere se aude o voce:

— O să apari și tu pe scenă?

E Lenny, fabricantul de lăzi, cu părul roșcovan căzându-i peste ochi. Rânjește ca și cum s-ar aștepta ca toți să-i urmeze exemplul. Lumea din jur nu mai scoate niciun sunet, iar el, încurajat, vorbește mai tare.

— Arată-ne cum stai în mâini înainte să sosească celelalte ciudățenii.

Din felul în care tresare fratele ei, Nell crede la început că Lenny i se adresează lui. Dar așa ceva nu e posibil; nu e nimic ciudat în privința lui Charlie, iar Lenny are privirea îndreptată spre ea, ochii i se plimbă pe mâinile și obraji ei.

Tăcerea care se așterne e spartă doar de șoapte.

— Ce-a zis?

— N-am auzit!

Târșăit de picioare, vânzoleală.

Nell simte săgetarea din privirile celorlalți, cu care deja s-a obișnuit. Când ridică ochii din pământ, lumea

tresare și toți par dintr-odată preocupați de unghii sau de vreo piatră de pe jos. Încearcă să fie buni, știe asta, s-o scutească de toată umiliința. Vechi amintiri își redeschid rana. Cum furtuna a suflat acum doi ani sare pe violete și le-a ofilit, iar tatăl ei a arătat înspre ea, dând din deget. *E piază rea, am zis-o din ziua când s-a născut.* Cum iubita fratelui ei, Mary, e cu băgare de seamă să nu-i atingă mâna din greșeală. *Se ia?* Călătorii aflați în trecere care nu se sfiesc să se holbeze, vrăcii de duminică care încearcă să-i vândă hapuri, pomezi și pulberi. O viață întreagă pe care și-a petrecut-o neîncetat foarte vizibilă și nevăzută deopotrivă.

— Ce-ai spus, Lenny? întreabă fratele ei, și mai că stă să se repeadă, încordat ca un terrier care vânează șobolani.

— Lasă-l, șoptește ea. Te rog.

Nu e un copil, nu e o bucătică de carne pe care să se încaiere câinii. Nu e lupta lor; este *a ei*. O simte ca pe un pumn în pântec. Se acoperă cu mâinile ca și cum ar fi dezgolită.

Mulțimea se dă înapoi când Charlie se repede asupra lui Lenny și-l țintuiește sub el, în timp ce brațul lui lovește ca nicovala unei mașinării. Cineva încearcă să-l tragă de pe băiat, dar Charlie e un monstru – izbește, lovește cu picioarele, se zbate.

— Te rog, imploră ea, încercând să-l apuce pe fratele ei de cămașă. Oprește-te, Charlie!

Își ridică privirea. Oamenii s-au depărtat de ea. Stă singură, frământând marginea bonetei. Un giuvaier de sânge sclipește în praf. Pe rochie, la subraț, i se văd pete de sudoare. Preotul stă cu mâna în aer deasupra ei, ca și când ar vrea s-o bată pe umăr.

Cercul cu minuni

Locurile unde au înțepat-o albinele îi zvâcnesc, iar mâinile-i sunt pătate în purpuriu.

Nell își face drum prin mulțime. În spate aude găfâielile încăierării, haine care se sfâșie. Începe să meargă spre faleză. Vrea să înoate, tânjește după îmbrățișarea copleșitoare a curentului, după acea durere surdă când mâinile și picioarele luptă să îi reziste. Nu va alerga, își spune sieși, dar nu trece mult și pașii ei duduie pe pământ, iar răsuflarea îi e fierbinte în gâtlej.

Toby

Toby ar trebui să-și îndrepte calul înapoi spre tabără, s-o ia la galop pe lângă gardurile vii ce mărginesc drumurile întortocheate înainte să se însereze de-a binelea. Dar îi e imposibil să reziste felului în care oamenii îl privesc când prinde anunțurile, ținând cuiele între buze. O face tacticos, ca și cum asta ar fi parte din spectacol. Fratele lui ar râde dacă ar vedea cât de teatral mânuieste ciocanul, cum face un pas în lături ca și cum ar trage o cortină imaginară. *Ta-da*. Dar sătenii se uită la el ca și cum ar fi important, ca și cum ar fi *cineva*, iar el își îndreaptă spatele, aranjează coronița de pădii pe care i-a făcut-o calului.

De îndată ce va ajunge înapoi în tabără, se va pierde din nou în mulțime. Nu e decât un simplu susținător al altora, forța lui brută e singura cale de a-și plăti datoria față de fratele său. Cară fânul, aduce stâlpii de sprijin și unge clișeeții. E înalt, dar nu suficient de înalt. E lat în spate, dar nu suficient de gras. Forța lui e folositoare, dar pălește în comparație cu a celor care își câștigă traiul din asta – Violante, acest Hercule spaniol care poate ridica deasupra capului un tun din fier de o sută optzeci de kilograme.

În timp ce stă lângă han, iar lumea trage cu ochiul la afișele ce-i ies din desaga de la șa, gulerul i se umezește de sudoare. Ziua e prea senină și prea călduroasă. Deasupra, soarele e nemișcat și perfect ca o mărgea de sticlă ce stă să se spargă.

Vede o fată cu păr blond care fuge spre mare, iar praful se ridică în urma ei precum fumul. Un băiat pistriat dă colțul hanului schiopătând, cu nasul și gura însângerate. *Au fost atât de entuziasmați în legătură cu spectacolul, că s-au luat la bătaie.* Așa îi va spune fratelui său Jasper astă-seară. Cel puțin veștile despre nebunia stârnită îi vor mai astâmpăra nervii lui Jasper, care cu siguranță își va ieși din pepeni de îndată ce va pune piciorul în acest... – ei bine, chiar și numele „sat” ar fi un cuvânt prea generos. Cocioabe din bârne coșcovite care arată ca niște văduve gheboase căpătuite, câini slabi de li se văd coastele. Se gândește la Sevastopol și la scheletele arse ale locuințelor, iar mireasma florilor devine insuportabilă. Degetele îi tremură, frâiele zornăie. Țipătul pescărușilor îi amintesc de sunetul scos de mortiere. O duhoare de trupuri fetide, de balegă uscată. Se freacă pe obraz.

Încalecă înapoi pe cal (Grimaldi, botezat după clown), își împlântă pintenii în crupe și o ia înapoi pe drumul ce duce la locul unde și-au așezat acum tabăra, la depărtare de o oră de mers călare. În seara asta vor încărca furgoanele, vor înjuga zebrele și își vor începe lenta călătorie spre acest loc. A tocmit un câmp unde își vor instala cortul și l-a instruit pe băcan să aducă varză și alte zarzavaturi stricate pentru animale.

Chiar când trece de barieră, Toby se hotărăște s-o ia pe poteca mai lungă de pe coastă, înspre locul unde a fugit fata. Pe când merge călare spre țărmul stâncos, trece pe lângă niște grădinițe împrejmuite de ziduri scunde, unde cresc covoare de violete și își dă seama că satul e o plantație de flori. Pentru prima oară în acest an aude cucul cântând și pornește la pas pe lângă un pietroșel-sur așezat pe o creangă.

Marea e limpede precum cristalul, stâncile ascuțite ca niște baionete. Apa întâlnește cerul într-o pâclă palidă. Se oprește, compune din degete un dreptunghi, vrând parcă să immortalizeze peisajul cu aparatul lui de fotografiat. Își lasă mâinile în jos. Priveliștile neprihănite n-au mai avut niciun farmec pentru el de la Războiul Crimeii încoace. Scoate o țigaretă și o cutie de chibrituri.

Chiar în momentul când aprinde un băț de chibrit și trage pe nări aroma sa proaspătă – camfor, sulf –, o vede pe fată stând pe o stâncă de parcă s-ar pregăti să pășească pe scenă. Până la apă pesemne că sunt doi, trei metri. Strigă „Nu!” când ea se aruncă în gol, cu labele picioarelor întinse, cu părul bălai revărsându-i-se în spate ca o flacără. Marea o înghite, gâlgâie. Fata se ridică deasupra pentru o clipită, cu brațele ridicate, luptându-se. Apoi n-o mai vede. Valurile tună.

Se îneacă, Toby e convins. E sub valuri deja de prea mult timp. Se prăvălește din șa, o ia la goană în josul cărării abrupte a falezii, iar pietrele pleacă la vale. Glezna i se sucește sub propria greutate, în timp ce Grimaldi vine clatinându-se după el. Nici urmă de fată. Durerea e ca o lamă ascuțită. Mâna ei străpunge suprafața apei ca și cum ar crește din marea însăși. Toby încearcă să-și scoată

cămașa și se prăvălește în apa nu foarte adâncă. E rece, dar nu-i pasă.

Atunci fata iese la suprafață, iar brațele ei taie valurile. Se mlădiază odată cu marea, plutind în lumina soarelui la fel de nestingherită ca o focă. Bate din picioare, se scufundă, apoi străpunge apa, cu părul lipit de față. Între ea și mare e un aer de intimitate, iar Toby se simte ca un musafir nepoftit; dar se pomenește pierdut în euforia tăcută a mișcărilor ei, în felul în care despică apa, tot astfel cum lama fierbinte a unui cuțit pătrunde printr-o bucată de unt. Fata își croiește drum până la bolovanul de pe care a sărit, așteaptă un val mai mare, apoi se agață de piatră. Rochia îi e lipită de trup. Toby aproape că se așteaptă să vadă o coadă de sirenă în loc de picioare.

Când ajunge pe stâncă, fata îl observă, iar Toby se vede așa cum pesemne că-l vede ea: vesta din piele de vițel atârându-i pe jumătate scoasă, pantalonii uzi leoarcă. Cămașa descheiată, pielea palidă a burții care îi atârână. Un bărbat ca un urs nătâng. Roșește, iar roșeața i se întinde în jos pe gât.

— Am... am crezut că te îneci, zice el.

— Nu.

Ea își sprijină bărbia în mâini și îl privește sfredelitor, cu fața ascunsă pe jumătate în umbră. Dar el își dă seama că dincolo de furia ei mai e ceva: o jinduire, ca și cum locul ăsta ar fi prea mic pentru ea, ca și cum ar vrea mai mult. Simte un imbold asemănător în propriul lui piept.

Fata își întoarce privirea către orizont. Are ceva ce-i scapă lui Toby. Umbra, observă el, îi cade pe obrazul greșit. Pesemne că se înșală. Privește mai atent. Îl străbate

un fior electric. Face un pas înainte, valurile i se învorburează în jurul genunchilor.

E ca și cum cineva ar fi luat o pensulă și i-ar fi trecut-o de la obraz până la bărbie, apoi i-ar fi aruncat pe față și pe gât stropi minusculi de vopsea cafenie. Ar trebui să-și întoarcă privirea, dar nu poate. Nu-i vine să creadă că acest sat liniștit adăpostește pe cineva atât de extraordinar. Aici, printre urzici și glod și cocioabe dărăpănate.

— Holbează-te bine, de ce nu? spune ea.

Îl provoacă din priviri, așteptându-se ca el să tresară speriat.

Cuvintele ei îl lovesc ca un pumnal. Se face roșu din cap până-n picioare.

— Eu..., se bâlbâie el. Eu... Eu n-am...

Se lasă tăcerea. Valurile aruncă stropi asupra lui și se lovesc cu putere de pietre. Marea stă între ei, ca și cum ar ocroti-o. Ar trebui să plece, se gândește Toby. Soarele e deja la scăpătat și va trebui să meargă călare o oră prin întuneric. Nu cunoaște părțile astea. Își mângâie cuțitul prins la șold, gata să străpungă orice tâlhar care s-ar năpusti asupra lui.

Dinspre faleză se aude un strigăt, o voce de bărbat:

— Nee-llie! Nee-llie!

Ea se ascunde în spatele stâncii.

Bărbatul i-ar putea fi soț; arată îndeajuns de matură să fie căsătorită. Se întreabă dacă s-au certat cumva, dacă acesta e motivul pentru care fata se ascunde.

— Atunci, la revedere, zice el, dar ea nu-i răspunde.

O ia la pas către țărm, fără să se grăbească. Anemone de mare se unduiesc delicat în micuțul golf. Se urcă în șa,

călare pe Grimaldi și, în timp ce urcă pieptiș poteca, dă peste bărbatul care striga numele fetei. Își scoate bereta.

— Ai văzut o fată acolo jos? îl întreabă el.

Toby se oprește, iar minciuna îi vine pe buze firesc.

— Nu.

De cum ajunge în vârf, aruncă o privire înapoi, dar ea nu mai e acolo. A intrat în apă, poate, sau e încă ghemuită în spatele pietrei. Stropi de apă se ridică din acea bucată mică de stâncă. Toby clatină din cap și îi dă ghes calului să pornească în galop.

Gonește de parcă ar fi urmărit. Gonește de parcă ar vrea să scape de el însuși, de propriile gânduri, de parcă ar vrea să caște o prăpastie între el și ea. Își simte gâtul uscat. Șaua scârțâie. Vrea să o lase pe fată acolo, ca un copil care a ridicat o piatră și o pune la loc fără să omoare molia-zidurilor aflată dedesubt. Vrea să o uite. Dar ea nu se dă dusă, parcă ar fi imprimată pe sticlă.

„Holbează-te bine, de ce nu?”

Clipește, dă bice calului. Dorul de fratele lui îl împunge ca un junghi; tânjește să-l aibă alături, să simtă siguranța tăcerii și a protecției lui.

„Scutari, Scutari, Scutari.”

Acele nopți friguroase, vâjăitul gloanțelor. Soldații dârdâind sub prelatele sfâșiate.

Acela e trecutul, își spune singur; nimeni, în afară de Jasper, nu știe ce a făcut. *Nimeni nu știe*. Inima îi bate să-i iasă din piept, iar el se apleacă mai aproape de cal, de teamă că se va prăbuși din șa. Un pescăruș îl ochește și țipă, ca și cum ar spune: „Eu știu... Eu știu... Eu știu...”

E un laș, un mincinos, un om a murit din cauza lui. Alți o mie ar fi putut pieri de mâna lui.

